

Votre Programme Matmidim – Chiour BETH

Semaine du 2 au 6 janvier 2022

Souguia n° 49

ת"סד

Matmidim

Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

H'azarat Hachats (3)

Combien de personnes qui écoutent faut-il pour commencer la répétition ?

Cette semaine nous continuons le sujet de la H'azarat Hachats' en nous penchant sur la question souvent posée : combien de personnes qui écoutent la répétition sont-elles nécessaires pour commencer la H'azara ? Si le Chouh'an Aroukh a rapporté l'avis du Roch qui oblige que neuf personnes sont obligatoires sinon on se rapproche d'une Brah'a Lévatata, dans un autre Siman il dit que l'on peut associer quelqu'un qui dort pour les Mitsvot de Kedousha. Certains ont répondu que ce n'est pas une contradiction car il ne s'agit pas de H'azara mais de Kadish ou de Kedousha qui ne nécessitent que la présence d'une assemblée de dix, alors que la H'azara, elle, nécessite une écoute particulière. Mais d'autres Poskim ont tenté de prouver que le Choulhan Aroukh parlait aussi de H'azara et ont répondu à cette apparente contradiction, ce qui aboutit à permettre en cas de force majeure de commencer la H'azara si une personne sur neuf est encore dans la H'azara.

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שלא יארע דבר תקלה על ידי, ולא אכשל בדבר הלכה, וישמחו בי חברי, שלא אמר על טמא טהור ולא על טהור טמא, ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר, ולא יפשו חברי בדבר הלכה ואשמח בהם. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה. גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך

Tephila après le Limoud

מודה אני לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, ששמת חלקי מיושבי בית המדרש. ולא שמת חלקי מיושבי קרנות. שאני משכים והם משכימים. אני משכים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אני עמל והם עמלים. אני עמל ומקבל שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אני רץ והם רצים. אני רץ לחיי העולם הבא, והם רצים לבאר שחת. שנגמר ואתה אלהים תורדם לבאר שחת. אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם, ואני אבטח בך

Programme du Dimanche

L'étude aujourd'hui est dédiée à la Réfoua Chéléma

De Dan ben David

1. Première source du Choulh'an Aroukh

שו"ת הרא"ש כלל ד סימן יט

ונראה לי שיש לגעור באותן המגביהים קולן ב"ח ואומרים עם החזן תפלת י"ח וקדושה. ואף לרבי יוחנן דאמר (ברכות כא) ולואי שיתפלל אדם כל היום הני מילי ספק התפלל ספק לא התפלל. אבל היכא דהתפלל כבר אסור להתפלל שנית. והחזן מתפלל להוציא את מי שאינו בקי והקהל יש להם לשתוק ולכוין לברכת החזן ולומר אמן. וכשאין תשעה בבית הכנסת המכווין לברכת שליח צבור קרוב הוא בעיני שברכת שליח צבור לבטלה, כי נתקנו ברכות לשליח צבור לאמרם בעשרה. וכשאין תשעה בבית הכנסת המכווין לברכת שליח צבור נראה כברכה לבטלה, לכך כל אדם יעשה עצמו כאלו אין תשעה זולתו ויכוין לברכת החזן. ולכן בימי אבותינו יחדו עשרה בטלנין להיות תדיר בבית הכנסת ולכוין לשליח צבור מראש ועד סוף. והמזמרים עם החזן נראה כקלות ראש [...]

Selon vous, peut-on lire la restriction du Choulh'an Aroukh dans un sens de Lékhathé'ila seulement, mais bédiavad on serait permissif ?

בית יוסף אורח חיים סימן קכד אות ד ד"ה וז"ל א"א

[...] [והחזן מתפלל להוציא את מי שאינו בקי ומשום דהוה אפשר למישמע מהא דמי שהוא בקי יכול להפסיק ולשוח בעוד שהחזן חוזר התפילה שהרי אינו חוזר אלא להוציא את שאינו בקי לכך כתב וכשאין תשעה בבית הכנסת המכוונים בברכת שליח צבור קרוב בעיני להיות ברכת שליח צבור ברכה לבטלה וכו' [...]

שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפילה סימן קכד סעיף ד

כשש"צ חוזר התפלה, הקהל יש להם לשתוק ולכוין לברכות שמברך החזן ולענות אמן; ואם אין ט' מכוונים לברכותיו, קרוב להיות ברכותיו לבטלה; לכן כל אדם יעשה עצמו כאילו אין ט' זולתו, ויכוין לברכת החזן. (י"א שכל העם יעמדו כשחוזר הש"צ התפלה), (הגהות מנהגים)

לבוש אורח חיים סימן קכד סעיף א

ואפילו הבקיאים ושהתפללו כבר, יש להם לשתוק ולכוין לברכות שמברך החזן כדי שיענו אחריהם אמן, שאם אין תשעה בבית הכנסת שמכווין לברכותיו של הש"ץ קרוב להיות ברכותיו לבטלה, שהרי לא נתקנה חזרת הש"ץ התפלה אלא בעשרה עם הש"ץ, לכך יעשה עצמו כל אדם כאילו אין תשעה זולתו ויכוין לברכת החזן ולא ישיח שיחת חולין, והשח גוערין בו

ביאור הגר"א אורח חיים סימן קכד סעיף ד

ואם אין כו'. דהתפלה להוציא שאינו בקי כתקנת חכמים כמ"ש בס"ג [...]

Les mots du jour à apprendre :

Faire savoir, informer	אידיעי
Reconnais ! (impératif)	אידי
Porte-monaie	אידיא

Programme du Lundi

L'étude aujourd'hui est dédiée à la Réfoua Chéléma

De Dan ben David

2. Source contradictoire du Choulh'an Aroukh

Le Maharil est-il permissif même pour la H'azara ou parle-t-il des autres parties de la Tefila qui sont Davar Chébikdousha ?

ספר האגור הלכות ברכת המזון סימן רנב

נשאל גדול הדור מהר"י מולין ז"ל על עשרה שהיו בבה"כ וישן א' מהן אם יכולים להתפלל אף על גב שהוא ישן. והשיב הא ר"ת צרף אפי' עם תנוק המוטל בעריסה. ונהי דכתב הרא"ש דצריכה עשרה דצייתי. מ"מ חזינא דנהוג עלמא לצרף אף ע"פ שמישיחין שיחת חולין אף על גב דלבי מגמג' דשמא כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו עכ"ל

Selon vous, lorsque le Beit Yossef conclue de se ranger avec l'avis de son Rav le Mahari Bérav, étend-il sa permission aussi à la H'azara ?

בית יוסף אורח חיים סימן נה אות ו - ז ד"ה כתוב בהגהות

כתוב בהגהות מיימוניות בפ"ח (תפלה אות ט) בשם הר"ם שאם התחיל אחד להתפלל לבדו ואינו יכול לענות עמהם ואין כאן אלא תשעה שיכולו לענות אפילו הכי מצטרף עמהם דכתיב ונקדשתי בתוך בני ישראל אכל עשרה דבני קדושה ניהו שכינה שריא ותדע מקטן המוטל בעריסה דמצטרף לרבי יהושע בן לוי ואפילו למאן דפליג זהו משום דלא ידע למי מברכין ולא בר קדושה הוא אמנם טוב והגון להמתין עד שיגמור תפלתו כדי שיזכה גם הוא לענות עמהם ואפילו יש שם עשרה בלא הוא נכון להמתין כדי שיזכה גם הוא כדפרישית ובלבד שיהא שהות להתפלל עכ"ל: ומכאן למד מורי הרב הגדול מה"ר יעקב בי רב זללה"ה שאם היה אחד ישן מצטרף עם תשעה לקדיש ולקדושה דכיון דאיכא עשרה דבני קדושה ניהו שפיר שריא שכינתא עלייהו. ואח"כ מצאתי שכתב האגור בסימן (רס"ז) [רנ"ב] וזה לשונו נשאל גדול הדור מהר"י מולין (שו"ת מהרי"ל סי' קנ (קסא)) על עשרה שהיו בבית הכנסת וישן אחד מהם אם יכולים להתפלל אף על פי שהוא ישן והשיב הא ר"ת צירף עם תינוק המוטל בעריסה ונהי דכתב הרא"ש דצריכי עשרה דצייתי מכל מקום חזינן דנהוג עלמא לצרף אף על פי שמישיחין שיחת חולין אף על גב דלבי מגמגם דשמא (יבמות קד.) כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו עכ"ל וכדאי הוא מורי ז"ל לסמוך עליו

De quel cas le Choulhan Aroukh suivant parle-t-il ? Attention, lorsque l'on veut prouver une interprétation, il faut appliquer la règle de Tafsta Mouat Tafasta ... et donc interpréter de façon à

diminuer au maximum l'étendue du cas, car chaque H'idoush supplémentaire doit être prouvé en démontrant qu'il est difficile de ne pas l'admettre aussi.

שולחן ערוך אורח חיים סימן נה סעיף ו

ואם התחיל אחד מהעשרה להתפלל לבדו ואינו יכול לענות עמהם, או שהוא ישן, אפילו הכי מצטרף עמהם

Quel est le psak du Maguen Avraham ? Y voyez-vous une réponse à la contradiction sur le Choulh'an Aroukh ?

מגן אברהם סימן נה סעיף ו

מצטרף עמהם. דכל בי עשרה שכינתא שריא, וכתב הר"ל חביב סי' ט"ו ואולי לפ"ז ה"ה ג' או ד' ונשאר הרוב עכ"ל ול"נ דאין להקל כ"כ דהא עיקר ראיית מהרי"ל מאחר דאיכא מ"ד דקטן המוטל בעריסה מצטרף אף על פי שאינו יכול לענות ואף דלא קי"ל הכי היינו שאין השכינה שורה אלא על גדולים וכו' ע"ש וא"כ דיו לבא מן הדין להיות כנודן מה גבי קטן דוקא א' ולא ב' אף גבי ישן דוקא א' ולא ב', וכתב מהרי"ל אף על גב דכתב הרא"ש דבעינן שיכונו ט' לברכת הש"ץ כמ"ש סי' קכ"ד ס"ד לא נהיגין הכי דהא חזי דאפי' מי שמשח ואינו שומע מצטרף

Les mots du jour à apprendre :

Tu as reconnu	אוֹדִית
Oreille	אוֹזְנָא
Son oreille (fem.)	אוֹזְנָה

Programme du Mardi

L'étude aujourd'hui est dédiée à la Réfoua Chéléma

De Dan ben David

3. Les réponses apportées à la contradiction

Etudier la réponse du Drisha. Le Iguerot Moshé comprend-il du Drisha que Bediavad on pourrait commencer avec moins que neuf personnes qui écoutent ?

דרישה אורח חיים סימן קכד

א] קרוב בעיני להיות ברכת שליח צבור לבטלה. כתב (ב"י) קרוב אבל לא ממש כי כבר כתב לעיל ריש סימן נ"ה דאם התחיל בעשרה ואפילו יצאו קצתן השליח צבור גומר וגם נתבאר בב"י (שם עמ' רמד ד"ה כתוב בהגהות) דאפילו קצת ישנים או מספרים שמועות אפילו הכי השליח צבור מתפלל וגומר תפילתו

שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ד סימן יט

[...] וזה שכתב קרוב אבל לא ממש עיין בדרישה בשם הב"י דהוא משום דאם התחילו בעשרה גומר הש"ץ אף כשיצאו מקצתן, משמע דבתחלה כשלא יכוונו עשרה לברכות הש"ץ יהיה ממש ברכה לבטלה, ואף אם לא יכוונו עשרה לשאר הברכות הרי הם ממילא לפ"ז כאילו יצאו שאיתא בירושלמי על היוצאין בפ"ד ממגילה ה"ד ועל כולם הוא אומר ועזבי ה' יכלו והובא ברי"ף וברא"ש שם, והוא דוקא כשלא הניחו עשרה כדאיתא ברמ"א /או"ח/ סימן נ"ה סעי' ב' בשם המרדכי, וא"כ הטעם הוא על שגרם שיאמר הש"ץ שאר הברכות בלא עשרה, שממילא כיון שמי שאינו מכוין להש"ץ אינו נמנה מהעשרה ומה שאינו לבטלה הוא משום דגומר גם ביצא הרי א"כ גם לענין חשיבות ועזבי ה' נמי יש להחשיבו כיצא לכאורה [...]

De quelle façon les Poskim suivants lèvent-ils la contradiction ?

שולחן ערוך הרב אורח חיים סימן נה סעיף ז

אם התחיל אחד מעשרה להתפלל תפלת י"ח לבדו ואינו יכול לענות עמהם אעפ"כ מצטרף עמהם וה"ה לב' או ג' או ד' כל שנשאר הרוב שעונין אמן אין עניית המיעוט מעכבת שאין אמירת דבר שבקדושה בי' תלוי בענייתן רק שיהיו שם שנאמר ונקדשתי בתוך בני ישראל על כל עשרה שהם בני קדושה שכינה שורה עליהם ויכולים לומר דבר שבקדושה (כגון קדיש וברכו או אפילו קדושה אם הש"ץ לא התפלל עדיין בלחש לעצמו אבל כשהש"ץ חוזר התפלה פעם ב' צריך ליזהר שיהיו ט' שומעין ועונין אמן אחריו שלא יהיה ברכתיו לבטלה כמ"ש (סימן קכ"ד)

שם סימן קכד סעיף ו

[...] ואם אין ט' מכוונים לברכותיו קרוב להיות ברכתיו לבטלה כי חזרת הש"ץ נתקנה לאמרה בעשרה וכשאין ט' מכוונים לברכותיו נראה כברכה לבטלה לכן כל אדם יעשה עצמו כאלו אין ט' זולתו ויכוין לברכת הש"ץ [...]

בן איש חי שנה ראשונה פרשת ויחי סעיף ה

אם הם עשרה בצמצום ואחד מהם מתפלל תפלת י"ח שאינו יכול לענות עמהם קדיש, אעפ"כ מצטרף עמהם, וה"ה אפילו אם היו ב' או ג' או ד' מתפללין, כל שנשאר רוב שעונין קדיש ואמנים מותר לומר קדיש, דכל שיש שם עשרה שכינה שורה עליהם ויכולים לומר דבר שבקדושה, משא"כ בחזרה שאני, וכאשר נבאר לקמן בעז"ה. מיהו אם היה אחד מהעשרה ישן, יש אומרים דבאחד בלבד שהוא ישן יכולים לומר קדיש, אבל בשנים לא, דאין כבוד שמים לצרף שנים ישנים [...]

Les mots du jour à apprendre :

Oie	אָױזאַ
Oies	אָױזײַ
Bruit	אַױש

Programme du Mercredi

L'étude aujourd'hui est dédiée Léilouy Nishmat

ת.נ.צ.ב.ה. Léhana bat Nejmah

Comment le H'afets H'aïm dans le Biour Halaha et le Mishna Broua a-t-il compris le Din du Choulh'an Aroukh ? Comment est-il possek ? Voir les Psakim du H'ayé Adam, du Kaf Hah'aïm et du Yalkout Yossef

ביאור הלכה סימן נה סעיף ו

או שהוא ישן - עיין במ"ב מה שכתבנו דלכתחלה יש עכ"פ לעוררו. ואם אי אפשר ג"כ בזה צ"ע למעשה כי אף דבפמ"ג כתב דאם א"א הסומך על ש"ע לא הפסיד וכן משמע מהח"א הלא הברכי יוסף וכן הדה"ח הסכימו עם הט"ז והפר"ח. ואפשר דבמקום שמתפללין קדיש וקדושה בקול רם והשאר בלחש יש להקל במקום הדחק בישן דלית בזה חשש ברכה לבטלה וכן משמע מפמ"ג דזה קיל יותר

משנה ברורה סימן קכד סעיף ד

(ט) ויכוין - והעולם נוהגין לצרף למנין ולהתפלל חזרת הש"ץ אפילו מי שיודעין בו שמשיח ואינו שומע חזרת הש"ץ כראוי ונ"ל דבכגון זה טוב להתנהג כמו שכתב בספר שולחן שלמה שיתנה הש"ץ בינו לבין עצמו בחזרת התפילה שא"ל יענו תשעה אמן אחריו ויכונו לברכותיו שיהא התפילה ההיא בתורת נדבה

חיי אדם חלק א כלל כט סעיף א

הש"ץ חוזר התפלה, וצריכין הכל לשמוע ולענות אמן על כל ברכה וברכה. ואם אין ט' שומעים ועונין, הרי כל הברכות שמברך הם לבטלה ועונשו גדול מאוד, ולכן צריך כל אדם לשתוק, ואפילו ללמוד אסור בשעת חזרת הש"ץ. ויש אומרים שמחויבים לעמוד בשעת חזרת הש"ץ. ואם יש רק ט' השומעים ואחד מהם ישן, יש ליזהר להקיצו כדי שישמע. והוא הדין כשמתפלל, ימתין עד שיסיים. ובדיעבד אם אי אפשר, מצטרף, ודוקא א' (סי' נ"ה)

ילקוט יוסף

טז. ומכל מקום אם אחד מהעשרה מאריך בתפלתו, או שבא לבית הכנסת באיחור, והוא נמצא באמצע תפלת שמונה עשרה, אף על פי שאינו יכול לענות עמהם, מצטרף לעשרה, ומעיקר הדין רשאי השליח צבור להתחיל בחזרת התפלה, ואינו צריך להמתין לו עד שיסיים תפלתו, דכל בי עשרה שכינתא שריא (סנהדרין לט.). וכל שכן לענין קדיש, שאפשר לומר קדיש גם אם שלשה ארבע מתוך העשרה עדיין לא סיימו את תפלת שמונה עשרה. [ויש חולקים ואומרים שדוקא לענין קדיש וברכו מצטרף לעשרה אף על פי שאינו יכול לענות עמהם, אבל לגבי חזרת השליח צבור אין להקל כלל, אלא צריך שיהיו תשעה עונים. והעיקר כסברא ראשונה]. ומכל מקום היכא דאפשר ואין הדבר גורם לטורח צבור כל כך, טוב להמתין לו, ולא יתחיל השליח צבור בחזרת התפלה עד שיסיים את תפלתו. [ילקוט יוסף מהדורת תשס"ד, תפלה כרך ב, סימן קכד הערה טז עמוד קפג]

כף החיים סימן קכד

שם קרוב להיות ברכותיו לנפלה וכו' הא דכתב קרוב ולא מחש משום דאיתא לעיל סי' נ"ה דאם התחיל בעשרה וילאו מקלחן הש"ץ גומר, דרישה או' א' ומשמע דזהו דוקא אם כבר התחיל בהתר שהיו שם ט' מכוונים לברכתיו שפעה כראוי ואז הוא גומר התפלה כמ"ש לעיל סי' נ"ה אות ל"ו ואז הם היולאם עונם ישאו כמ"ש במור"ם שם סעי' ב' אבל לכתחלה פשיטא דאין הש"ץ מתחיל להתפלל עד שידע בבירור שיש ט' מכוונים לברכותיו ואע"ג דבב"י שם ב"ש האגור משמע דאפי' ישן מלטרף לחזרה העמידה מן ז"ל לא פסק כוונתו לענין חזרה אלא דוקא לענין קדיש כמ"ש סי' נ"ה סו' אבל לענין חזרה פסק בדברי הטור מהטעם שכתבנו לעיל או' סו"ב ואנן כפסק מרן ק"ל שקבלנו הוראותיו כידוע וכן הוא הסכמת אחרונים שכולם נקטו דברי הטור ומרן ואין לשנות, ועוד עיין בדברינו לסי' נ"ה אות מ"ח ודו"ק ומיהו אם כבר התחיל ואח"כ נמלא איזה אדם ישן או מדבר ודאי שגומר הש"ץ תפלתו ויש לסמוך בזה על דברי האגור דלא גרע משיאלו מקלחן דגומר אלא דהם עונם ישאו וכמ"ש מור"ם ז"ל שם :

טוב שם, ואם אין ט' מכוונים וכו' משמע מכאן בהדיא דבעין דוקא ט' מכוונים ואין מלטרף לא תחפול ולא יאן, ואע"ג דבסי' נ"ה סעי' ו' כתב דמלטרף תחפול וישן שאני החס מהטעם שכתב ב"י שם ב"ש הגמ"י פ"ח שכתב ב"ש הר"ם והוא משום דכתיב וקדשתי בחוך בני ישראל וכל דאיכא פשרה דבני קדושה נינהו שכינה שריא. וכ"כ הטעם הלבוש שם. ר"ז שם או' ז' אבל הכא הטעם כמ"ש הטור כי לא נתקנה ברכת הש"ץ כ"א לאומרה בעשרה וכשאיין ט' המכוונים לברכותיו נראת ככרעה לנפלה, וכ"כ הטעם בלבוש סי' זה סעי' א' ר"ז או' ו' :

Les mots du jour à apprendre :

Baisser le prix	אוזול'י
Il a prêté	אוזיף
Un autre	אוקרא

Programme du jeudi

L'étude aujourd'hui est dédiée à la Réfoua Chéléma

De Dan ben David

Maintenant que les éléments principaux de la question ont été étudiés, vérifiez si vous êtes d'accord avec chaque argument du Tsits' Eliezer

שו"ת ציץ אליעזר חלק יב סימן ט

[...] דהנה כשנעיין במקורות הלכה זאת כפי שהובאה בב"י בטור נוכח לדעת שהמדובר בהדיא גם על קדושה וגם על גוף התפלה, **דז"ל הב"י**: כתוב בהגהת מיימון בפ"ח בשם הר"ם שאם התחיל א' להתפלל לבדו ואינו יכול לענות עמהם ואין כאן אלא ט' שיוכלו לענות אפ"ה מצטרף עמהם דכתיב ונקדשתי בתוך בני אכל י' דבני קדושה נינהו שכינה שריא וכו', ומכאן למד מורי הרב הגדול מה"ר יעקב בי רב זללה"ה שאם היה א' ישן מצטרף עם ט' לקדיש ולקדושה דכיון דאיכא י' דבני קדושה נינהו שפיר שריא שכינתא עלייהו. אח"כ מצאתי שכתב האגור בסי' רס"ז וז"ל נשאל גדול הדור מהר"י מולין על עשרה שהיו בב"ה וישן אחד מהם אם יכולים להתפלל אף על פי שהוא ישן והשיב הא ר"ת צירף עם תינוק

המוטל בעריסה ונהי דכתב הרא"ש דצריכי י' דצייתי מ"מ חזינן דנהגו עלמא לצרף אף על פי שמשחיין שיחת חולין אף על גב דלבי מגמגם דשמא [אולי צ"ל: ושמא] כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו עכ"ל וכדאי הוא מורי ז"ל לסמוך עליו עכ"ל הב"י, **הרי שבההוראה של המהר"י בי רב שהב"י מסיים עלה שכדאי הוא מורי ז"ל לסמוך עליו, מדובר בהדיא גם על אמירת קדושה שבחזרת הש"ץ. וכמו כן המהר"י מולין שבספר האגור מדבר ג"כ על גוף התפלה אם יכולים להתפלל אף על פי שהוא ישן, והיינו על התפלה בצבור שהוא חזרת הש"ץ**

(ג) ומה ששואל הגרש"ז ז"ל ממה שנפסק בסי' קכ"ד דאם אין ט' מכוונים לברכותיו קרוב להיות ברכותיו לבטלה, יעוין **בדרישה** בטור שם בסי' קכ"ד, שעמד על הדבר, ופירש שלכן כל בלשון קרוב, והיינו, אבל לא ממש כי כבר כתב לעיל בסי' נ"ה דאם התחיל בעשרה ואפי' יצאו קצתן הש"ץ גומר וגם נתבאר בב"י דאפילו קצת ישנים או מספרים שמועות אפ"ה הש"ץ מתפלל וגומר תפלתו ע"ש, ומלבד מה שמצאנו בדרישה תירוץ על הסתירה, **יוצא לנו בעליל מדבריו שפירש ג"כ בפשיטות שהמדובר בסי' נ"ה בקצת ישנים וכו' הוא לענין הש"ץ שיכול להתפלל ולגמור תפלתו, ומדלא חילק מיהא לומר שלעיל בסי' נ"ה המדובר כשהש"ץ עוד לא התפלל בלחש, ש"מ שלא רצה הדרישה להעמיד בכזאת מפני שבפשוטות משמע שהמדובר כרגיל כשהקהל יחד עם הש"ץ התפללו לפני כן בלחש ואח"כ חוזר בקול רם, וזה דלא כפי שרוצה להעמיד בשו"ע הגרש"ז ז"ל**

(ד) ועיינתי בגוף דברי האגור שמביא משם הב"י (ולפינו בסי' קמ"ח) וראיתי שכתוב שם בלשון יכול הש"ץ להתחיל להתפלל טרם יגמור האחד תפלתו הרי בהדיא כנ"ל שהמדובר בחזרת הש"ץ

(ה) גם הט"ז בסי' נ"ה סק"ד שחולק על השו"ע חולק בעיקר ע"ז שפוסק כן גם בישיב כיעו"ש, **וכך ראיתי בספר תהלה לדוד שכותב דמדברי הט"ז מבואר דהא אם אחד מעשרה מתפלל אפ"ה מצטרף ע"ש**

ויפה מסביר בזה הערוה"ש בסעי' י"ג שלכן עומד בתפלה עדיפא מישיב, ראשית כפי שמחלק הט"ז בעצמו מפני שהעומד בתפלה הרי יכול לשתוק ולשמוע הקדיש והקדושה, ועוד, דהעומד בתפלה הרי הוא עוסק בצרכי שמים ויעו"ש מ"ש גם בסעיף י"ב. [וסובר שם לפסוק דהעומדים בתפלה יוכלו לצרף עד ד'] ע"ש

[...]

(ז) **נוסיף גם זאת דבפרמ"ג בסי' נ"ה במ"ז סק"ד רואים דרך בנוגע לישן כותב לאפשרות להעמיד את ההלכה במקום שמתפללין קדיש וקדושה בקול רם והשאר בלחש, באופן דלא חוזר התפלה ע"ש, ומשמע הא בעומד בתפלה פשיטא ליה דמיירי בכל גוונא, וכך יוצא לנו ביותר מדברי המשנה ברורה בביאור הלכה ד"ה או שהוא ישן שכותב דאפשר דבמקום שמתפללין קדיש וקדושה בקול רם והשאר בלחש יש להקל במקום הדחק בישיב דלית בזה חשש ברכה לבטלה, ומשמע שפירש דודאי ההלכה המדוברת בשו"ע מיירי גם בחזרת הש"ץ ובכל גוונא, ורק בישיב שיש חולקים יש לחוש ולא להקל כי אם בגוונא שמתפללין קדיש וקדושה בקול רם והשאר בלחש, ואילו כשאחד עומד עדנה בתפלה יש להקל ולפסוק כהשו"ע בכל גוונא ואפילו כשחוזרים כל התפלה בקול רם כפי הנהוג**

החיי אדם בסי' כ"ט סעיף א' פוסק ג"כ בהדיא שהמדובר בחזרת הש"ץ ובגוונא שאם לא שומעים הוו הברכות לבטלה, ורק שפוסק שזהו רק בדיעבד אם אי אפשר לחכות עד שיסיים או עד שיקיץ משנתו ע"ש

[...]

(י) מכל האמור ומבורר נראה דשפיר אפשר לסמוך ולהקל ולהתחיל חזרת הש"ץ במנין מצומצם גם **כשאחד** עומד עדנה בתפלה, מובן כשאין נחיצות ויש אפשרות לחכות, דצריכים לחכות עד שיגמור גם היחיד, וזהו גם אפילו כשיש בלעדו עשרה, כדי לזכותו, כדאיתא במהר"ם שם וכנפסק בשו"ע שם בסי' נ"ה סעי' ז' [...]. אבל כשיש נחיצות, אי משום חשש שבינתיים יתפזר המנין, ואי משום טורח הציבור לבטלם ממלאכה, וכדומה, שפיר אפשר בכגון דא למיעבד עובדא אפילו לכתחילה ולהתחיל התפלה בקול רם גם כשאחד מהם עומד עדיין בתפלת הלחש

Les mots du jour à apprendre :

Espace, vide	אָויראַ
Nourriture	אָנְקלאַ
Population	אָנְקלֶוּסאַ

Bon Limoud sur Matmidim !

BIOGRAPHIES

Levouch – לבוש

Rabbi Mordeh'aï Yafé est né en 1530 à Prague. Il compte Rachi et Hillel parmi ses ancêtres et est élève Mouvhak du Rama, il étudia aussi auprès du Maharshal. Très grand érudit, il étudia aussi la philosophie, l'astronomie et les mathématiques, ainsi que la Kabala, domaines qui auront une place dans son ouvrage. Il fut nommé Rav dans plusieurs villes comme Prague, Grodno, Lublin (où il devient l'un des dirigeants du Conseil des Quatre Terres) et Pozen, où il restera Grand Rav jusqu'à son décès en 1612.

Après la parution du Choulh'an Aroukh qu'il estima trop succinct, il décida d'écrire son ouvrage le levouch Malkhout, organisé autour du Tour et qui offrirait plus d'explications, tout en mettant davantage en avant le Minhag Ashkenaz. Son importance fut telle que des grands commentaires sont apparus ultérieurement, comme le Elia Zouta et le Elia Raba régulièrement rapportés en référence Halah'ique.

Prisha, Drisha, Méirat Enayim – פרישה, דרישה, מאירת ענים

Rabbi Yehoshoua ben Alexander Hacohe Falk, est né environ en 1555 en Pologne. Elève du Rama et du Maharshal, il devient Rosh Yeshiva de Lumberg (où il décèdera en 1614). Il compte parmi ses élèves d'illustres Rabbanim comme le Maguiné Chlomo, le Béer Chéva et le Vavei Haamoudim (fils du Chlah Hakadosh). Il fut un des dirigeants du Conseil des Quatre Terres.

Son ouvrage le Beit Israël, organisé autour du Tour, est composé du Prisha (commentaire court) et du Drisha où il consacre une analyse plus approfondie sur le Tour et le Beit Yossef, tout en citant d'autres autorités talmudistes. Il est une référence fondamentale pour l'étude de la Halah'a.

Le Rav Falk a aussi un commentaire très important sur la section du H'ochen Michpat du Choulh'an Aroukh, le Sefer Méirot Enayim, dans lequel il cite les décisions des Richonim.

Retrouvez d'autres auteurs en vous rendant sur le site

Liste des 49 Sougiot étudiées sur Matmidim

Sougiot de Brah'ot			Sougiot des H'aguim
1. Birkot Hatorah	17. Birkat Haguafen	34. Birkat Hagomel (2)	8. Hanouka - emplacement de la Hanoukia
2. Choméa Kéoné	18. Natei Inchei	37. Bal Tossif	44. Ner Ich oubeto
3. Arévout	19. Birkat Haréah'	38. Chéhéh'éyanou sur un nouveau fruit	45. Ner Ich oubeto (2)
4. Kavana dans le Chema	22. Les jus	39. Chéhéh'éyanou sur un nouveau Keli	16. Pourim – Michloah' Manot et Matanot Laevyonim
5. Position pour le Chema	23. Trima	40. Chéhéh'éyanou sur les Mitsvot	20. Pessah – Biour H'amets
6. Méah Brah'ot	24. Pat Kisnin (1)	41. Hatov Véhamétiv sur le vin	21. Sefirat Haomer
7. Amen Yetoma	25. Pat Kisnin (2)	42. Cheva Brah'ot (1)	35. Roch Hachana – Les trois Livres
9. Les quantités pour les Brah'ot	26. Les Apéritifs	43. Cheva Brah'ot (2) – Panim H'adachot	36. Soukot – Mitstaer
10. Les Brah'ot de consommation	27. Zimoun (1)	46. Birkat Halevanah	
11. Brah'a Chééina Tsrih'a	28. Zimoun (2)	47. H'azarat Hachats' (1)	
12. Ikar Vétafel	29. Zimoun (3)	48. H'azarat Hachats' (2)	
13. Mééin Chaloch	30. Zimoun (4)	49. H'azarat Hachats' (3)	
14. Brah'a sur un interdit	31. Zimoun (5)		
15. Anigrone	32. Tefilat Haderekh		
	33. Birkat Hagomel		